

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *A magyar stadion*

Forrás: *Magyarország*

Bsp.
(Hely)

1920 IX 24
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

796:725,85

Hely

Idő

"1920"

Személy

Helyszám

A magyar stadion

Az Új-Margitsziget — Pesti világfürdő

Budapest, szeptember 23.

(A Magyarországi tudósítójától.) Hajós Alfréd építész tudvalegleg a maga idejében világhírű uszó volt, aki az első, az 1896-os athéni modern olimpiáson megszerezte a „világ bajnok” címét. Ekkor fogamzott meg benne egy nagyszabású magyar stadion gondolata és huszonnégy esztendeje dolgozik ezen az ideán.

Első terveit még összekötötte a Testnevelési Akadémia palotájának a megoldásával és magát a nagy sporttelepet először a városligeti lóverseny-terre, majd a Lágymányosra, végül a Vörösmarty-szánta. Ezeket a plánokat annakidején, még a háború előtt, ki is állította és lapunk is foglalkozott velük. Most — bár nem látszik időszerte nek a kérdés, részint a mérhetetlen drágaság érdemes szóvátenni az újabb, módosított és tömített, részint annak következtében, hogy olimpiászt egyelőre mi nem rendezhetünk — mégis kéleltetett stadion-terveket.

Felkerestük az építész-uszóbajnokot a műtermében, melynek falait csaknem kizárólag életének ez a *chef d'oeuvre*-je foglalja el különböző változatokban: metszetek, perspektívák, részlet- és alaprajzok, gyöngéd akvarellek és szigorú vas konstrukció-tervek hosszú sora kábit el az első percben. Egy szép vízió, mely talán sohasem válik valóra. bár megérdemelné, hogy mielőbb testet öltönn.

A tervező különösen a külföldi tapasztalataim okulva, végre eljutott odáig, hogy a szerinte minden tekintetben legjobb stadion-tervet mutathatta be nekünk. Ismeri az összes külföldi nagyobb sporttelepeket, de a legkiválóbbnak ezek közül a *stockholmi stadiont* tartja, ahol az utolsó igazi, az 1912-es olimpiád lezajlott. Ugy nemzet, mint építészeti és sportszempontról ez felel meg leginkább az összes követelményeknek.

Tudjuk, hogy a Margitsziget budai részét az utóbbi években több milliányi költséggel majdnem az egész sziget területének ötven százalékáig feltöltötték, azaz annyi új területet szereztek a Duna fenekének feltöltéséből, amennyi a régi szigetnek körülbelül a felét teszi. Ez az új terület természetesen mind kotrásból nyert folyami homok és kavics, szóval növényi vegetációra évtizedekig alkalmatlan talaj, amivel a közmunkatanácsnak az volt a terve, hogy villákkal építi be.

Közbejött azonban a háború, de meg az említett befásítási lehetetlenség is nehézkessé tenné ezt a tervet (mert ugyan ki venne villát olyan helyen, ahol még csak egy rózsát sem nevelhet magának, hogy árnyékos lombokról ne is szóljunk!)

Hajós pedig éppen erre a most még kietlen és kopár kavicsterületre helyezte át a stadionját.

A stadion vasbetonból épülne, természetesen vas-konstrukcióval. Stílusa a nemes és egyszerű görög-római stílus volna. Nyugodt és egységes, klasszikus vonalak kívülről, a Dunáról és a régi szigetirész árnyék-sátorából nézve és a legmodernebb angol-amerikai sporttelep belülről.

Teljesen körülfutó, elliptikusan elrendezett, végig fedett tribünök a pálya körül, amelyeknek az emelkedése 40:70-es (magasságmélység), ami jobb a Ferencvárosi Torna Club 38:70-es méreteinél, hogy ne is említsük a Magyar Testgyakorlók Köre teljesen elhibázott 30:70-es arányát (mély és nyomott nézőhely, amelynek levegőtlen soraiból igen rossz a kilátás). Ezekre a tribünökre tíz külső bejáró vezetne, minden bejáró három-három lépcsőre vinne: az egyik a páholyokhoz, a másik a számozott, a harmadik a számozatlan ülőhelyekhez. Minden helyről a pálya minden részét jól lehetne látni.

Maga a pálya a külső ötszáz méteres kerék-pár, a közbelső négyszáz méteres futó- és a belső (is) futópálya oszlik. Megemlítésre méltó itt, hogy a futópálya hajlított része nem kör alakú, hanem elliptikus, ami a legújabb külföldi tapasztalásol

szerint — nagy energianyeréséget jelent a futóknak.

A tribünök alatti részen a szükséges öltözők és hivatalos helyiségek mellett egy ötven méter hosszú, és tizenöt méter széles fedett uszoda is helyet találna, amely méretek meghaladják az eddigi legnagyobbakat. Találunk az érdekes alaprajzon diszes tanácstermet és a különböző sport-szakosztályok részére külön helyiségeket, továbbá nagy vendéglőt és kávéházat, végül — a margitszigeti forrásviz bővebb kihasználására — egy nagy kád- és egy nagy termál-fürdő-részt, külön nőeknek és külön férfiaknak.

A Duna felé eső oldalt kiugró terraszszerűen képeznék ki, ahonnan a publikum kényelmesen korzózva nézhetné végig az evezős-felvonulásokat és szabad-uszóversenyeket.

A pálya befogadóképessége mintegy negyven ezer ember, aki mind ülőhelyhez jutna és volna még tizenöt-huszezer állóhely is.

Magától az épülettől északra a feltöltést úgy

oldaná meg a terv, hogy elsősorban százméteres nyílt uszodát állít a stadion mellé. Ennek az oldalában egy u. n. „lubickoló medence” foglalna helyet a gyermekek részére (a külföldön jól bevált módszer, sekély vízmélységgel). A szomszédságában egy füves és egy homokos játszótér állna ugyancsak Budapest mostohán kezelt csemetéinek a rendelkezésére.

A közönség kiszállítását úgy gondolja megoldhatónak a tervező, hogy a Margithidról villamos szányvonalat építene a sziget egész hosszában, melynek északi csucsról, a majdan megépítendő Óbuda-Angyalföldi hidra vezetnének át a sínek.

Főlemlítésre méltó, hogy az egész terv egyetlen fának a kivágását sem követelné, mert minden építkezés (beleértve az új villamos-vonalat az új részre van kontemplálva.

A tervek olyanok, hogy bármikor épülne is fel a stadion és a vele kapcsolatos új fürdőtelep, annak kamatai mindig megtérülnek. Igaz ugyan, hogy ma körülbelül 150—250 milliót ten-

nének ki a költségek, de ezzel szemben minimálisan 10—12 millióra taksálja a tervező az évi bevételeit az egész intézménynek. A már említett célok mellett korcsolya- és vívópályák, nagyszabású torna- és egyéb ünnepélyek színhelyéül is alkalmas volna a stadion, amely akár ebben, akár más formában megépítve, hozzájárulna a főváros idegenforgalmának növeléséhez.